

ข่าวสารสำหรับประชาชน

เรื่องโรคติดต่อทั่วไปและภัยสุขภาพ

สำนักโรคติดต่อทั่วไป

กรมควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุข

โทร 0 2590 3183

ฉบับที่ ๙/๕๕ (วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕)

จากประเด็นข่าว อีสานตอนล่าง โรคฉี่หนูระบาดหนัก นายแพทย์สมชาย ตั้งสุภาชัย ผู้อำนวยการสำนักงานควบคุมโรคที่ ๕ นครราชสีมา เผยถึงสถานการณ์โรคเล็ปโตสไปโรซิส หรือ โรคฉี่หนู ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม-๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ในพื้นที่จังหวัดในภาคอีสานตอนล่าง พบอัตราการป่วยโรคฉี่หนูแล้ว จำนวน กว่า ๑๘๔ ราย เสียชีวิตแล้ว ๗ ราย ซึ่งจังหวัดที่มีอัตราการป่วยของโรคฉี่หนูมากที่สุดคือจังหวัดสุรินทร์ ที่มี ผู้ป่วยทั้งหมด ๗๘ ราย เสียชีวิตแล้ว ๔ ราย, นครราชสีมา มีผู้ป่วยแล้ว ๓๙ ราย เสียชีวิตแล้ว ๓ ราย, บุรีรัมย์ป่วยแล้ว ๕๗ ราย และจังหวัดชัยภูมิ มีผู้ป่วย ๑๐ ราย

โรคเล็ปโตสไปโรซิส หรือ โรคฉี่หนู หรือไข้ฉี่หนู เป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน (zoonosis) สามารถติดโรคได้ในสัตว์หลายชนิด เช่น สุนัข หนู โค กระบือ สุกร แพะ แกะ สัตว์เลี้ยงในบ้าน เป็นต้น แต่พบมากใน หนู ซึ่งเป็นแหล่งรังโรค ส่วนมากสัตว์ที่ไวต่อการรับเชื้อมักจะเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีอายุน้อย หรือลูกสัตว์ที่ไม่เคยได้รับภูมิคุ้มกันจากแม่มาก่อน มักจะพบการระบาดในเดือนตุลาคม และพฤศจิกายน เนื่องจากเป็นฤดูฝนต่อหนาว มีน้ำขัง

อาการและอาการแสดง ของโรคเล็ปโตสไปโรซิส มีได้ตั้งแต่มีอาการเล็กน้อย จนถึงมีอาการรุนแรงถึงแก่ชีวิต โดย ผู้ป่วย ๙ ใน ๑๐ คน จะมีอาการเล็กน้อย และมัก ไม่มีอาการตัวตาเหลือง อาการของโรคนี้ที่สำคัญ คือ มีอาการคล้าย ไข้หวัดใหญ่ คือ มีไข้หนาวสั่น ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน และปวดกล้ามเนื้อ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือ ปวดบริเวณน่อง หลัง และหน้าท้อง ผู้ป่วยส่วนมากมักมีอาการปวดศีรษะมาก โดยเฉพาะบริเวณด้านหน้าหรือหลังเบ้าตา อาการอื่นๆที่ อาจพบได้ ได้แก่ เจ็บคอ ไอ เจ็บหน้าอก ผื่น สับสน ไอเป็นเลือด อาการแสดงที่ อาจตรวจพบ ได้แก่ เยื่อぶตาแดง ต่อม้ำเหลืองโต คอแดง กดเจ็บบริเวณกล้ามเนื้อ ตับม้ามโต อาจพบอาการดีซ่านได้เล็กน้อย อาการในระยะนี้จะหายไปเองภายใน ๑ สัปดาห์ มีผู้ป่วยส่วนน้อยที่มีอาการ รุนแรง ได้แก่ อาการดีซ่าน ลักษณะผิวจะ เหลืองมากจนแทบเป็นสีส้มเมื่อสังเกตทางผิวหนัง มักพบตับโตร่วมกับกดเจ็บ ม้ามโต ไตวายเฉียบพลัน อาการทางปอด เช่น ไอ มีเสมหะปนเลือด เจ็บหน้าอก หอบเหนื่อย จนถึงระบบหายใจล้มเหลว

โรคเล็ปโตสไปโรซิสสามารถรักษาได้ด้วยยาปฏิชีวนะ ควรให้ยาเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้หรือไม่ควรเกิน ๔ วัน หลังจากมีอาการเป็นอย่างช้า ระยะเวลาที่ให้นานอย่างน้อย ๗ วัน โดยชนิดของยาปฏิชีวนะจะแตกต่างกันไปตามความรุนแรงของอาการ

การป้องกัน ควรเริ่มจากการให้ความรู้ด้านสุขศึกษาแก่ กลุ่มเสี่ยง ซึ่งการป้องกันสามารถทำได้ง่ายๆ ดังนี้

๑. กำจัดหนู
๒. ควรสวมชุดป้องกัน เช่น รองเท้าบูต ถุงมือ ถุงเท้า เสื้อผ้า
๓. หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ที่เป็นพาหะ ของโรคดังกล่าว
๔. หลีกเลี่ยงการว่ายน้ำที่อาจจะมีเชื้อโรคปนเปื้อนอยู่
๕. หลีกเลี่ยงไม่ไปสัมผัสสปีดสภาวะโค กระบือ หนู สุกร และไม่ใช่แหล่งน้ำที่สงสัยว่าอาจปนเปื้อนเชื้อ หลีกเลี่ยงอาหารที่ปล่อยค้างคืน โดยไม่มีภาชนะปกปิด เป็นต้น
๖. หลีกเลี่ยงการทำงานในน้ำหรือต้องลุยน้ำ ลุยโคลนเป็นเวลานานๆ
๗. รับประทานอาหาร ทำความสะอาดร่างกายโดยเร็วหากแช่ หรือ ย่ำลงไปแหล่งน้ำที่สงสัยว่าอาจปนเปื้อนเชื้อ